

Stöd till anhöriga

Du kan få stöd från kommunen om du vårdar eller stödjer en närstående som är äldre eller långvarigt sjuk eller som har funktionshinder.

I juli 2009 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen.

Den innebär att: Kommunen ska erbjuda stöd för att underlätta för dig som vårdar eller stödjer en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder.

Vem berörs av lagen?

Bestämmelsen berör dig som vårdar eller stödjer en närstående. Kommunens skyldighet att erbjuda stöd är inte kopplat till att man vårdar eller stödjer en närstående med en viss sjukdom eller diagnos, viss ålder eller typ av funktionsnedsättning. Det kan alltså handla om anhöriga till personer med missbruks- och beroendeproblem, till personer som har fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar eller vuxna barn till äldre som behöver hjälp. Du avgör själv om du anser att lagen gäller dig och din situation.

Att ge eller få vård eller omsorg kan ske mellan föräldrar och barn, och mellan vuxna barn och föräldrar. Det kan också handla om hjälp mellan makar, eller mellan syskon, grannar och goda vänner. Du kan söka stöd även om den du vårdar eller stödjer redan har hjälp från t.ex. kommunen, landstinget, skolan eller Försäkringskassan.

Vad för slags stöd kan jag få?

Vilket stöd som kan bli aktuellt för dig beror på dina behov och den livssituation du befinner dig i. Möjligheterna för dig att få hjälp beror också på vilka insatser kommunen erbjuder. Många kommuner har en omfattande verksamhet som riktar sig till anhöriga och som alla kan ta del av. En vanlig form av stöd är avlösning. Det ger dig som vårdar en tids ledighet från ditt åtagande. En annan vanlig insats är samtalskontakt, enskilt eller i grupp tillsammans med andra anhöriga. Frivillig-, anhörig- och patientföreningar erbjuder ofta olika utbild-

ningar som kan ge värdefulla kunskaper om t.ex. den sjukdom som personen du vårdar har. Det är också en möjlighet att träffa och dela erfarenheter med andra anhöriga.

Kommunen ska informera om de verksamheter som alla kan ta del av och samtidigt erbjuda individuellt anpassade insatser. Du har alltså rätt att ansöka om att få hjälp från kommunen med att stödja eller vårda en närstående. I samtal med handläggare får du möjlighet att berätta om din situation och handläggaren kan informera om vilken hjälp som finns att få.

Kommunen är skyldig att utreda behoven av stöd och fatta beslut i ditt fall. Om du ansöker om stöd och den som handlägger din ansökan kommer fram till att du inte har något behov av stöd och du får avslag, kan du överklaga till domstol.

Hur mycket kostar det?

Det finns regler för vilka avgifter kommunen får ta ut för de insatser som kommunen tillhandahåller. Vissa insatser kostar vanligtvis inget. Det gäller t.ex. besök på anhängcentra eller att delta i en anhöriggrupp. En majoritet av landets kommuner erbjuder också t.ex. avlösning i hemmet kostnadsfritt upp till ett visst antal timmar per månad.

Vart vänder jag mig?

Vänd dig till kommunen och berätta om din situation. De flesta kommuner informerar om sitt anhörigstöd via sina hemsidor. Där ska finnas uppgifter om hur man går till tillväga för att få kontakt med dem som kan ge vidare information. Information om kommunens erbjudande om stöd till anhöriga finns också, i tidningar, telefonkatalogen eller i informationsblad.

Stöd till anhöriga (artikelnr 2010-4-9)

kan beställas från

Socialstyrelsens beställningsservice, 120 88 Stockholm

www.socialstyrelsen.se/publikationer

E-post: socialstyrelsen@strd.se

Fax: 08-779 96 67

Foldern kan också laddas ner/beställas på

www.socialstyrelsen.se